

پوهنتون كاردان
KARDAN UNIVERSITY

نظام اجتماعي اسلامي

درس: شانزدهم

استاد: محب الرحمن رحمانی

m.rahmany@kardan.edu.af

مرور مختصر درس گذشته

1. مسکرات و مواد مخدر و زیان‌های اجتماعی آن
2. غیبت و تهمت گناه و احکام مربوطه آن
3. موسیقی ورقص و دلایل حرمت آن.
4. ابتذال موسیقی و تاثیر بد آن بر فرهنگ و جامعه

فهرست مطالب این درس

• محصلان با فراگیری این درس قادر خواهند شد تا:

1. استفاده نادرست از تلفون
2. استفاده نادرست از شبکه های اجتماعی
3. استفاده نادرست از تلویزیون

الأصل في الأشياء الإباحة

- " ما أحل الله فهو حلال، وما حرم فهو حرام، وما سكت عنه فهو عفو، فاقبلوا من الله عافيته، فإن الله لم يكن لينسئ شيئاً ". الحديث
- ترجمه: (هر چه خدا حلال کرده حلال و هر چه را حرام کرده حرام است و آنچه را که سکوت کرده عفو اوست، پس بخشش او را از خدا بپذیر که خداوند چیزی را فراموش نمی کند).
- الأصل في الأشياء الإباحة يعني أن كل شيء هو حلال ما لم يثبت عكسه بدليل شرعي. يعني أن الشيء يعتبر مباحاً بشكل أساسي، ولكن إذا كان هناك دليل شرعي يثبت حرمة أو نجاسته، فإنه يصبح حراماً أو مكروهاً. هذا المبدأ يتم استخدامه في الفقه الإسلامي لتحديد حالة الأشياء بالنسبة إلى الحلال والحرام.
- ترجمه: "الأصل في الأشياء الإباحة" يعني هر چیزی به عنوان اصلی حلال محسوب می شود، مگر اینکه با دلیل شرعی برعکس آن ثابت شود. به عبارت دیگر، هر چیز به عنوان مباح در نظر گرفته می شود تا زمانی که دلیل شرعی حاکم بر حرمت یا نجاست آن ثابت شود، در این صورت ممکن است حرام یا مکروه باشد. این اصل در فقه اسلامی برای تعیین حالت حلال یا حرام اشياء استفاده می شود.

اصل اباحت

- اصطلاح "اباحت" به معنای حلال بودن یا مجاز بودن در فقه اسلامی است. در این سیاق، اباحت به مواردی اشاره دارد که در اصول دین، شریعت، یا فقه اسلامی، به عنوان مجاز و مجازات‌ناپذیر تلقی می‌شوند.
- به طور کلی، مسائل اباحت و حرمت توسط احادیث، آیات قرآنی، و فقهاء مورد بررسی قرار می‌گیرند تا حدود و مقدار حلال و حرام مشخص گردد.
- استفاده از تلفون، از شبکه‌های اجتماعی، از تلویزیون و از موبایل مباح است و دلیلی مبنی بر حرمت آن وجود ندارد، اما شیوه استفاده آن مهم و حیاتی شمرده می‌شود.

استفاده نادرست از تلفون

استفاده نادرست از موبایل می‌تواند مشکلات مختلفی ایجاد کند، از جمله:

1. اعتیاد بیش از حد به موبایل: اگر استفاده از موبایل به حدی برود که فرد به طور مداوم به آن وابسته باشد، ممکن است به مشکلات اجتماعی و روانی منجر شود.
2. کاهش تمرکز و توجه: استفاده بیش از حد از موبایل می‌تواند تمرکز و توجه فرد را در کارهای روزمره کاهش دهد.
3. سلامت روانی: استفاده افرازی از شبکه‌های اجتماعی و پیام رسان‌ها ممکن است به مسائلی مانند اضطراب یا افسردگی منجر شود.
4. تأثیرات سلامت جسمی: استفاده طولانی مدت از موبایل باعث مشکلات فیزیکی مانند درد گردن و چشم، به دلیل نگهداشتن دائمی سر به پایین برای استفاده از آن، می‌شود.
5. نقض حریم خصوصی: اشتراک اطلاعات حساس از طریق موبایل ممکن است به نقض حریم خصوصی منجر شود. استفاده متعادل و هوشمندانه از موبایل و رعایت مرزهای استفاده می‌تواند از این مشکلات پیشگیری کند و به حفظ سلامت روانی و جسمی کمک کند.

استفاده نادرست از شبکه های اجتماعی

- استفاده نادرست از شبکه های اجتماعی ممکن است منجر به مشکلات مختلفی شود:
- 1. اعتیاد به شبکه های اجتماعی: استفاده بیش از حد و مداوم از این شبکه ها می تواند به اعتیاد و وابستگی فرد به آنها منجر شود.
- 2. تأثیرات منفی بر سلامت روانی: ممکن است فشار اجتماعی، مقایسه خود با دیگران، و تعقیب پیشرفت های مصنوعی در شبکه های اجتماعی، به مسائلی مانند افسردگی و اضطراب منجر شود.
- 3. نقض حریم خصوصی: اشتراک زیاد اطلاعات شخصی می تواند به نقض حریم خصوصی و مشکلات امنیتی منجر شود.
- 4. گسترش اخبار کاذب: انتشار اخبار غیردقیق و شایعه ها در شبکه های اجتماعی ممکن است اطلاعات را تحریف کرده و تأثیرات منفی بر جامعه داشته باشد.
- 5. افزایش زمان تلف شده: استفاده زیاد از شبکه های اجتماعی می تواند زمان زیادی را برای فعالیت های مفید و معنی دار به طور نادرست بگیرد. توجه به میزان زمان صرف شبکه های اجتماعی، حفظ حریم خصوصی، و مدیریت فعالیت ها می تواند به استفاده صحیح از این شبکه ها کمک کند.

استفاده نادرست از تلویزیون

- استفاده نادرست از تلویزیون ممکن است به مشکلات مختلف منجر شود:
- 1. افزایش زمان تلف شده: تماشای بیش از حد تلویزیون ممکن است زمان زیادی را به صورت نادرست اختصاص دهد که ممکن است به کاهش فعالیت‌های فیزیکی یا اجتماعی منجر شود.
- 2. تأثیرات منفی بر سلامت روانی: تماشای برنامه‌های ترسناک یا تحریک‌آمیز ممکن است به تأثیرات منفی بر سلامت روانی افراد، به خصوص کودکان و نوجوانان، منجر شود.
- 3. تبلیغات مضلل: تبلیغات گاهی ممکن است اطلاعات را تحریف کرده و مصرف نادرست محصولات را ترویج کند.
- 4. افزایش فراموشی: تماشای بیش از حد تلویزیون ممکن است به کاهش تمرکز و افزایش فراموشی منجر شود.
- 5. تأثیرات فیزیکی: نشستن به طولانی مدت در مقابل تلویزیون می‌تواند به مشکلات فیزیکی مانند درد عضلات و افزایش وزن منجر شود. مدیریت زمان تلفی، انتخاب برنامه‌ها با دقت، و ارتباط برقرار کردن با دنیای واقعی می‌تواند به استفاده صحیح از تلویزیون کمک کند.

نتیجه گیری

1. استفاده نادرست از تلفون
2. استفاده نادرست از شبکه های اجتماعی
3. استفاده نادرست از تلویزیون

منابع مضمون

1. الهداية، للإمام أبو الحسن علي بن أبي بكر المرغيناني.
2. حجة الله البالغة، لشاه ولي الله الدهلوي.
3. ماذا خسر العالم بانحطاط المسلمين، للشيخ أبي الحسن علي الندوي.
4. البحر الرائق، لابن نجيم الحنفيو.
5. فقه الأسره، لوهبة الزحيلي.
6. التكامل الإجتماعي في الإسلام، لمصطفى السباعي.
7. تربية الأولاد في الإسلام، لعبدالله ناصح علوان.

پوهنتون کاردان
KARDAN UNIVERSITY

تشکر